

Přečti si uvedený text a v otázkách 1 – 3 označ jednu správnou odpověď:

Před 3,5 až 2 miliardami let se začala tvářnost Země výrazně měnit. Mnoho radioaktivních prvků přítomných při vzniku Země se vyzářilo, čímž se snížila produkce tepla a pohyby zemské kůry se zpomalily. Větší pevninské útvary na sebe narážely a spojovaly se. Rozšiřovaly se volné prostory mělkého moře a v nich se dařilo sinicím s jejich oxygenní (kyslík produkující) fotosyntézou. Život začal nyní přetvářet planetu nevídaným způsobem.

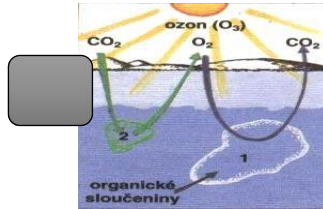
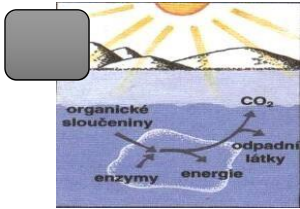
(zdroj: Stephen Jay Gould: Dějiny planety Země)

1. Které z následujících tvrzení je pravdivé:
 - a) při vzniku Země byly přítomny pouze radioaktivní prvky
 - b) Země vznikla před 3,5, nebo 2 miliardami let
 - c) sinice provádějí fotosyntézu
 - d) před 3,5 až 2 miliony let začal vznikat na Zemi život
2. Které z následujících tvrzení není pravdivé:
 - a) slovo „oxygenní“ znamená „kyslík produkující“
 - b) sinicím se dařilo zejména ve volných prostorách mělkého moře
 - c) aby se mohla snížit produkce tepla, bylo nutné, aby se vyzářilo mnoho radioaktivních prvků
 - d) dokud bylo přítomno mnoho radioaktivních prvků, dařilo se sinicím provádět fotosyntézu
3. Určete správně posloupnost dějů, které jsou popisovány v textu:
 - a) vyzáření radioaktivních prvků → snížení produkce tepla → vznik života → rozšíření mělkého moře
 - b) rozšíření mělkého moře → vznik života → vyzáření radioaktivních prvků → spojování větších pevninských útvarů
 - c) vyzáření radioaktivních prvků → zpomalení pohybů zemské kůry → rozšíření mělkého moře → rozmnožení sinic
 - d) rozšíření mělkého moře → rozmnožení sinic → vyzáření radioaktivních prvků → snížení produkce tepla

„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Přiřaď', kterému obrázku odpovídá popis vzniku života.

1. Díky vodnímu prostředí, UV záření, vyšším teplotám a bleskům vznikly z anorganických látek látky organické.
2. Předchůdci buněk byly koacerváty.
3. Vznikají první nedokonalé buňky, které přijímají organické sloučeniny z okolního prostředí.
4. Vzniká dokonalá buňka s typickým buněčným jádrem.
5. Vzniká první fotosyntéza a uvolňování kyslíku do ovzduší.